

Roman Łyczywek

Miscellanea karno-procesowe

Palestra 32/8-9(368-369), 114-115

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nie,⁷ natomiast metody wykonywania kontroli (procedura kontrolna) obejmują ocenę zgodności działania zakładu pracy (w tym wypadku zakładu rzemieślniczego) z obowiązującymi przepisami w kontrolowanym zakresie na podstawie odpowiednich dowodów.

Zgodnie z przepisami art. 75 k.p.a.⁸ dowodem może być wszystko, co może się przyczynić do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty,⁹ zeznania świadków,¹⁰ opinie biegłych oraz oględziny — przy uwzględnieniu zarazem ograniczeń możliwości żądania tych dowodów wynikających np. z przepisów art. 83 k.p.a. i innych.

Przedstawione uwagi nie wyczerpują oczywiście tematu; pełna prezentacja metod (procedur) kontrolnych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wymagałaby opracowania znacznie szerszego. Celem ich sformułowania było określenie istotnych podstaw i zasad funkcjonowania kontroli ZUS-u, w granicach zakreślonych pytaniem, z koniecznym odesłaniem do przepisów regulujących treść ubezpieczeń społecznych oraz wykonywanie obowiązków z nim związanych.

Zbigniew Salamon

⁷ Dz. U. Nr 37, poz. 211.

⁸ Por. także § 30 uchwały nr 57 RM z dnia 23.V.1983 r. oraz § 46 Szczegółowych zasad wykonywania działalności kontrolnej w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

⁹ Na przykład deklaracje rozliczeniowe składek, listy płac, dokumenty sporządzone dla organów podatkowych i innych organów w zakresie wspólnym bądź dającym podstawę do oceny prawidłowości dokumentacji ubezpieczeniowej i inne.

¹⁰ Na przykład obecnych i byłych pracowników zakładów rzemieślniczych.

Z notatnika obrońcy

MISCELLANEA KARNO-PROCESOWE

Wniosek rewizyjny a granice rewizji

Rozważaliśmy w tym dziele „Palestry” (jak zawsze z przekonaniem, ale jakże często ze skromnym rezultatem) kwestię stosunku między wnioskami rewizji a wymiarem kary w sądzie rewizyjnym, konkludując ostatecznie, że określone w rewizji prokuratora wnioski co do wymiaru kary są „granice rewizji” w rozumieniu art. 382 i 383 § 1 k.p.k., że więc sąd rewizyjny nie może orzec wyższej kary w stosunku do oskarżonego, niż żąda tego w rewizji prokurator.

Istnieje też podobne zagadnienie odmienne. Założmy, że rewizja prokuratorska (tylko w takim bowiem układzie powstaje problem) wnosi o uchylenie przez sąd rewizyjny wyroku I instancji unie-

winniającego oskarżonego i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Czy w takiej sytuacji sąd rewizyjny może wydać wyrok skazujący oskarżonego „wprost”?

Wobec brzmienia art. 383 § 1 k.p.k., nie może tego zrobić Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny. Natomiast jeśli chodzi o sąd wojewódzki rozpatrujący rewizję, to mógłby on skazać w takiej sytuacji oskarżonego „wprost” (po wyroku uniewinniającym) ze względu na to, że środek odwoławczy wniesiono na niekorzyść oskarżonego. Na pytanie jednak, czy wniosek rewizji wypowiedziany się jedynie za uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania stwarza „granice środka odwoławczego”, trzeba odpowiedzieć pozytywnie.

Tym samym więc na postawione na wstępie pytanie jedyną zasadną odpowiedzią na to będzie odpowiedź, że sąd rewizyjny nie może, bez naruszenia przepisu art. 382 i 383 § 1 k.p.k., wydać ostatecznego wyroku skazującego oskarżonego, uprzednio uniewinnionego, jeżeli rewizja wnosi o uchylenie wyroku.

Nie ma tu znaczenia fakt, że sąd rewizyjny może uważać, iż stan sprawy i zebrany materiał dawałby podstawę do wydania w tej sytuacji wyroku skazującego.

Roman Łyczywek

Między nami

KAROL PĘDOWSKI

Jeszcze o wychowawczej roli wymiaru sprawiedliwości

Problematyka zagadnień związanych z wymiarem sprawiedliwości jest przedmiotem wielu rozważań w artykułach drukowanych w „Palestrze” i w innych czasopismach prawniczych. Problematyka ta jest bardzo szeroka i wcale nie ogranicza się do rozpatrywania problemów cywilistycznych oraz zagadnień związanych z wymiarem sprawiedliwości w procesach karnych.

Prawidłowość działania sądów na kształtowanie się świadomości społecznej narodu decyduje w znacznym stopniu o stosunku obywateli do swojego państwa.

Właśnie tutaj chcę omówić rzadko kiedy poruszany temat oddziaływania wychowawczego wymiaru sprawiedliwości na postawy społeczeństwa. Jest to inne oddziaływanie niż wychowawcze oddziaływanie domu rodzicielskiego, szkoły czy też młodzieżowych opinii pokoleniowych.

Dla ludzi spoza kręgu zawodowego proces sądowy jest zjawiskiem przede wszystkim widowiskowym. Widowisko to odpowiada jednak pewnej rzeczywistości prawdziwej, a nie urojonej, ta-